

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конт. пошт. шад. 143.322.
Адреса для телеграм:
"Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передплату
Реклама не зберігається

ПЕРЕДПЛАТА:
Місечно: в разі 500 зол.
За границею:
В Америці: 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр., Фр.
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словаччині 20 к. р., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Бакцилі.

Львів, 13. листопада 1929.

Відома, що коли якийсь організм живе в нормальних умовах, коли він є вибитий з нормального життєвого шляху, то тоді в ньому паразитують постійні підточувальники, а навіть на всілякі можливі пошести. Ніколи так не лютують пошести, як у часі нещастя, елементарних нещастя, голоду, війни, панасти тоді, коли нормальне відживання організму є припинене, коли йому нестаче потрібної кількості вітамінів, коли замість адової поживи його підтримують шкідливими сурогатами, коли умови атмосферичні, гігієнічні, санітарні є несприятливі або шкідливі. В таких умовах організм починає чахнути, знецілюватися, на нього накладаються всілякі бакцилі, які його розкладають. Однак розкладові бакцилі можуть бути в деяких умовах також припинені навіть найадоворнішим організмом.

Ті небезпеки, на які в ненормальних умовах є виставлений індивідуальний організм, у рівній мірі досягають також організм збірний: якість класу (напр. робітничу), чи навіть націю. Історія кожного поневоленого народу знає таких прикладів безліч. От хочби згадати т. зв. Торговину з часів поділу Польщі або відому „роботу“ Кождоя на Шалеську. А вже може найбільше відоме заціпеніння бакцилів нашому народові зростом його історичного існування. Одною з таких пошест, що підточує наш національний організм є русофілізм, заціпеніння підчас нашої національної знеціленості при допомозі бакцил „єдності руського народу“. Заціпеніння у вигляді знецілення бакцил русофілізму розвивається у різних видах, розростаючись все ширше і в дальшому ході перетворюючись у польнофілізм. Бакцил русофілізму не лише розростається, але й розкладається на всілякі різновидності, цілючі в організм українського народу. Відома виступ московіфілісько-польнофіліського посла в австрійському парламенті пана Н. Галовицького, який прилюдно назвав українство „галуком“, яку відомо поляки вистригли на своїх грудях, умова пок. д-ра В. Душиневича з намісником гр. А. Потюкиним на знищення українства, кооперація русофілів обох „топів“ із найпачатішими ворогами українського народу — шкідливцями. — ось розкладові підточуючі, розкладові діяльності русофіліських бакцилів.

Та як довго національний організм розвивався в менш-більш нормальних умовах, пошесть московіфілізму не була страшна. Український народ силою свого природного адовора переборював її. А навіть в один час, коли український народ почав здійснювати своє природне право, здавалося, що русофіліський бакцил заціпенів, що своєю напругою український народ здушує його зі свого організму, що той бакцил там гине, засниває, перестає шкідливо діяти.

Однак коли український народ упав під тягарем своїх зусиль, тоді знову відродився припадковий бакцил московіфілізму і послідовно на нього припадкований київська на знецілений національний організм. Правда, русофіліський бакцил повертається тепер у вузлий плаццон, як перш війною. Та — штучно підсилюваний — з одного боку русотизмом і російською еміграцією чорносотетного походження, а з другого боку польськими і чеськими чинниками, що деліють думку про припинення розвиткових тенденцій українства, цей бакцил з лютю кидатися на український національний організм.

Останні дні знову принесли нам нові прояви розбешення русофіліського бакцилу польнофіліської відлиги. Читачи промову комсари „Нар. Дому“ М. Бачинського в Коломиї (якої хіба „продивід думки“ подамо на іншому місці), читачи статтю в „Л. Кур. Подземним“, протекторським органі всіляких „чорносоко-русских топів“, „русско-аграрних партій“, якіш читачи комунікат тожого М. Бачинського, розкритий офіційним Патом — не можемо я дива вийти, до чого докочилася горстка польно-московіфілізму і з яким манифестаційним цинізмом вона рекламує свою службу.

тієї горстки, примішеної при кориті „Нар. Дому“ і голованої коштом загально-національного майна, не стає саів на її скарактеризування. Це є щось таке особливе, специфічне, таке морально розхристане, позбавлене всякої приличності, така „оригінальна“ пеналдизина, що треба дивуватися, як навіть можна використовувати таке знаряддя. В рішні професії на світі, але ця професія не лише моральної, але й психічної проституції не має ще своєї назви.

Беремо до рух протекторський всяку нікчемність серед покільків нашого громадянства краківський „Курерос“ і читаємо там „жаморіал“ голови (д-ра А. Івасюка) і секретаря (Д. Яблоцького) „русско-аграрної партії“. І щож там зустрічаємо? Навіть відому під русофілізму, яке ародило ту горстку. Ці люди не лише підтверджують погляд б. воєводи П. Борковського, що „російський рух“ міг би бути для Польщі небезпечний, але й твердять, що

„той рух уже є небезпечний. Однак не можемо ародитися на те, щоби красний питомий руский рух називати дурією. В Сх. Малопольщі живе руский народ, а назва українців є назвою територіальною, підступно накиненою русинам німечькою дипломатією. Українського народу взагалі нема, а є лише український рух і політичні українські партії. Не русини вслянуть і розпачаються між українцями, але ті останні перестануть існувати і вже тепер одиначі з української інтелігенції симпатизують з питомим руским рухом“.

Але, не вважаючи на такі „пророчтва“, їхні протектори питають їх, де і в чому саме їх сила? Як же на це відповідают ці покільки громадянства? Саучають:

„Чи, щоби виявити силу, маємо повалювати телеграфічні стовпи, валити стирги, нападати на листарні і почтові уряди, безсестити польські пам'ятники і кидати бомби на охідні торги — так, як це роблять українці. Ми хочемо з польським народом суперничати в культурі, переганяти в доброті і сердечності. Польське громадянство повинно вже раз отрястися з чужих поглядів і подати помічну руку молодшому братові руськові, бо він повертає свої зусилля на розтунування шквардучі нелицькості і шовізму. Того питомого руського руху не вільно вважати ілюзією, бо лише при допомозі того руху руська kwestія може бути корисно розв'язана“.

Тримайте нас штучно, бо ми будемо лашими наймитам по вашій подобі. Ми готові на все! — кричать ці особіти бакцили.

Англія в Женеві.

(Від нашого кореспондента.)

Женева, 7. листопада 1929.

I.

Що женевський Союз Народів — пліз англосаксонського духа, точіше: пліз Вілзонівського мірку, виданий зрештою на світ і здійснений всього тільки недовго перед окончним його погасінням від поступаючого паралізу, — знає це ваш кореспондент так само добре, як знає це весь світ широкий. З цього погляду ніякого нового відкриття наша свіжа женевська подорож прирости не могла. А все таки всякий хто вперше має нагоду довше перевестатися по безкоштовних коридорах і поверхах теперішнього (привіаоричного) будинку Союзу Народів, стріпа там несподіванку: надзвичайну, надпропорційну участь британців у персоналі, вишчому а нижчому, цієї інституції, таї неймовірно сильно значачу на лів англійську мовну марку. Чуде воно тим паче, що американці у Союзі Народів немає, та що Велика Британія, навіть з домініями, теоретично уявляє собою тільки частину „народів“ женевського Союзу. До тогож: Женева лежить у французькій ланковій області, а не в англійській. Та нічого не влістає: коли входить в будинок „Союзу Народів“, в мить бо вам в очі англійсько-англійський характер. Диріжа відповідає на наше французьке запитання по французькому, правда, але з безперечною британською мовною: так само відповідає нам і всілякі запитання (і ми — англійці) які дають нам інформації про

З ошадності повстає добробут одиначі, а тим самим добробут народу.

Не будьте своїм власним ворогом
і складайте свої ошадності в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“
у Львові, вул. Руська ч. 20.

„Коли руський народ, позбавлений опіки інтелігенції, буде пхвувий на шлях російського руху, то можуть повторитися часи Катерини II, а коли буде пхвувий на шлях українського руху, то може повторитися гайдамачина“.

Вірно, що спасе український народ від обох цих напрямків, ароджених у головах цих підточувальників, то „русська аграрна партія“.

Ці бакцили, а одночасно мізми нещадності відносин ідуть так далеко, що записують на своє Konto 20 проц. гололі, що в ніяких обставинах на наших селат вплив на Бєли, Вілью, Мовля, тут наша сила.

На тому не кінець. Візанті до „активності“, вони виявляють свою „силу“ ще іншим способом. На „галергофському торжестві“ в Лашкові (радехівського повіту), на яке стягнуло всі останні польно-московіфілізму з о. Казимиром і Пасичної під Стрімом на чолі, ці національні заперечення і політичні нічкани кидать огидні наклепні на українську інтелігенцію.

„В своїх промовах — полама Пат — промови відказали, що лівну частину вини аграрства, сповненого Австрією руському населенню повонить українці, які — спираючись на Вієль і Бєраї, хотіли створити Україну під протекторатом Німеччини; вони відіграли роль денуціаторів і провокаторів. Усі безлічки описів вказали, що перед ними переслідуваннями борошили русинів лише поляки...“

Тут уже край: тут уже все кінається. Такої бездонно глибокої брехні і провокації не доводилося нам зустрічати протом останнього десятиліття.

Штучно заціпеніння бакцил лютує. Але він згине, це певно. Були в нас „татарські люди“ і минулися. Минається і польно-московіфілізм. Але лашим обов'язком є оборонити пошесть зарамне місце, в якому тушює горстка „лево-правних ідеалістів“ з витягненими руками і наставленими шонами, щоби цей бруд зі своїми випарами і мізмами не спричинявав розрощення бакцилів серед адоворого громадянства.

II.

Не заставши на 3-ому поверсі одного французького урядовця, котрого шукали, ні на 2-му білого (вони саме повертали для виходу до Париза на півтора місяці наради в справі міжнародного привилієна для чужинців), — як прозвіновані сходять в низ, трохи розчаровані неадекватною гостинністю в Женеві, — коли при самому виході на вулицю попадається на дально знайомого, а лондонського часа, — англійського журналіста. Він теж не знайомий у Союзі того котро шукали, і теж зрештою поспішає в майже пусті вулиці цього кварталу Женеви — худого і майже мертвого протягом усього часу дводного і майже мертвого протягом усього часу дводного Союзу Народів і його Рату. Частенько тут, чужеродко та — худий, хоч гниї! Не маючи нічого справного роботи, руськості режисерів — лашим може в чужинців лашим Разом

ОСИП СТЕФАНОВИЧ

РАНІШЕ РОМАН ЗУБИК

Львів, вул. Галицька ч. 16.

КОВДРИ, КОЦИ І ПОЛОТНА.

НА МУЖЕСЬКІ ОДИНІЯ

ВОЙНИ КРАЄВІ І АНГЛІЙСЬКІ

У ВЕЛИКОМУ

ВИБОРІ.

Спільний наступ.

Двома загонами при допомозі горстки „староруських“ комбатантів.

Активізація польського т. зв. народового табору розпочинається від поборювання уявних небезпек на „кресах“. Невдовзі б. сен. Бартош-вич помістив в „Газет-і Варш.“ (ч. 306 з 24 жовтня) передовицю „За східні землі“, в якій способом, питомим польським шовіністам, змалював небезпеку „протипольської роботи“ українців, особливо в Галичині. Ту статтю передрукував філіяльний орган „Газет-и Варш.“ — „Львовскі Кур. Поранили“. Спершу городське старство за-няло ту статтю, але суд — з малими винятками — пустив її, так що вона появилася вдруге.

Говориться в тій статті голови „Строїництва Народового“ про армію українства, про його поширення на Волинь, Полісся і Холмщину, про організаційні досягнення українців, про виник „польської землі“, про наміри грошей в українців і т. і. та адаряється на тривогу:

„Польський нарід мусить сам собі порадити, мусить відперти українську небезпеку, треба, щоб вся національна й патріотична Польща кинулася на допомогу ослабленому і розбитому польському громадянству на наших східних землях, особливо в Східній Малопольщі. Станьмо при наших братах, сьогодні глобальних і стрімко-жених, даймо їм захопоти, поспішим доповнити їх провіджені ряди, даймо їм засоби діяльності. Тут іде не лише про добро і стан постійності, але і про добро та цілість Польщі. Не вільно нам стра-тити ані одної ядї землі з державного простору, який ми відізнавали, не вільно нам запропастити наших посольств на східі, не менше важких від Поморя і Шлеська, які — не зважаючи на пле-мінні ріжницї, були від ніків польськими земля-ми і такими мусять лишитися“.

На цей поклик негайно відгукнулася „наро-дова“ молодь у Львові. В неділю (10. ч. м.) від-булося віче всієї молоді, на якому обговорювало питання „дурмерс клявзус“ за львівському уні-верситеті у відношенні до непольських студентів, представлено „зменшувачийся“ (?) стан поль-ського шкільництва у Східній Малопольщі та тривожні прояви припинення розвитку життя в польській експанії в нашій дільниці“.

В тому напрямку ухвалено відповідні резо-люції. Провідною ідеєю віча в постанові, що „ні-кому не вільно опускати окрайних земель, на-впаки — всі повинні зацінитися на своїх стано-вищах і працювати для побищення польської-сти і державної сили східних дільниць“.

Тоді саме, коли польський „народовий“ да-бор розганяється до нового наступу проти „украї-нства, польський комісар „Нар. Дому“ Мих. Ва-чинський прохає поляків, щоб вони помогли „старорусинам“ переникнути українські маси.

Комісар „Нар. Дому“, загально-національ-ної установи, відданої в бездержавне користу-вання гурткові „староруських“ карєристів, в своїй промові, виголошеній при відкритті пам'ят-ника марш. Пізсудського в Коломиї, в першу

фічно, заявив Льюдлопови, що він „замикає бра-му Австралії перед англійськими безробітними, а огляду на місцеву господарську крізу“.

Заява ця — і то уст соціалістичних собра-тів — викликала в Льюдлоні справжню абенте-женість. Є в чого.

IV.

Во показується, що скарб австралійської до-мінії виявляє дефіцит 25 мільйонів доларів, та що в цій молодій країні, яка мала бучим-то дати за-хист і заняття сотням тисяч англійських безро-бітних, — безробіття росте з кожним днем.

Не треба ще й забувати, що в великанське питання Індії шораз наїважче налягає на Льюдло-на Мекдональда посібна. Коли його партія була в опозиції, вона не переставала заявляти, що треба дати Індії свободу. Коли вона прийшла до влади, треба було виконати приречення — приваємні почасти. Іменем британського уряду ві-це-король Індії лорд Ірвін заявив недавно в прилюдній промові, що він передбачує недалекий день, коли Індія озержать статут доміній.

Від заяви цієї радість велика серед Індусь-ких націоналістів, які розуміють, що статут до-міній — перший крок до окованого прогнанія англійців. Різночасно заява ця кинула алярм між консервативну і ліберальну опозицію, яка досі — засідає в часі конференції в Газі — не-тільки не робила труднішої робітничому урядові, а навіть помагала йому морально, з огляду на за-границю. Але програма доміній в Індіїх, тобто заповіді неминучої втоати цієї безмірної колонії, зворохобила цілу опозицію, і спроба робітни-чого уряду може від того покінчитися швидше, ніж думалося. — В. П.

Права опозиція в СРСР.

„Правда“ повідомляє, що на окружнім зїз-ді комуністичної партії у Ленінграді прийнято резолюцію про konieczність загострення бороть-би проти правої опозиції. У резолюції сказано, що Бухарін не тільки не вирікся своєї солідар-ності із правою опозицією, але навпаки: почав явну агітацію проти Центрального Комітету комуністичної партії, наслідком чого опозицій-ні гнізда збільшуються і то в радянських уста-новах. У державній плановій комісії правий опозиціонер Гельденберг виступав явно з про-мовою, в якій критикував політику Сталіна і за-явив свою солідарність з Бухаріном. Гельден-берга виключено з партії.

невелике відшкодування за її затримання та переховування. Звертатись на... вулицю, пе-редмістя Сен-Жермен, №... о третій“.

— Як це ви можете знати, — спитав я, — що він моряк, та ще з Мальтійського судна?

— Я не знаю цього, — відказав Дюпен. —

Я не певен цього. Однак, я осьде маю малий клантик стрічки; з його форми та замащеного вигляду очевидно, що його вживали для зав'язування волосся в довгу косу, як це люблять моряки. До того-ж, оцей вузол із таких, що мало хто зуміє його зав'язати, окрім моряка, та ще й мальтійця. Вона не моглаб належати жад-ній із забитих жінок. Врешті, колиб я навіть поми-лявся в своїх оцінках висновках, я все-таки не можу чомусь пошкодити, сказавши те, що є в оповісті. Коли я помиляюсь, він просто поду-має, що мене звели якісь обставини, і ними він не позацикавиться. А коли я не помиляюсь, тоді маємо велике досягнення. Свідомий, хоч і не винний убийства цей француз, природна річ, вагаються, чи зголошуватись йому на опо-вістку, — чи брати орангутанга. Він міркувати-ме так: „Я не винен; я людина бідна; мій орангутанг багато коштує — для такого, як я, це ціле багатство — навіщо-ж мені втрачати його через якийсь пустий страх небезпеки? Він тут, у моїх руках. Його знайдено в Бульон-ському лісі — далеко від місця цієї різанини. Хтоб там коли подумав, щоб дикий звір зробив таке діло? Поліція схвибила — вона не знайшла ні найменшої зачіпки. Якби вони навіть просте-жили звіря, неможливо довести, що я знаю про вбивство, або винуватити мене за це знання. Врешті, мене пізнали. Той, хто подав опові-стку, означив мене, як власника звіря. Я не пев-ний, як далеко сягає його знання. Коли я не добуду від нього такої великої цінності — а відомо, що вона моя, — я, принайменше, по-ставляю звірину під підозріня. Це мені не го-

диться — притягати увагу чи до себе чи до зві-ря. Зголошусь я на оповіщення, заберу орангу-танга та й держатиму його на замку, поки за-будеться все це діло“.

В цей момент ми почули на сходах чинюсь ходу.

— Наготуйте Ваші пістолі, — сказав Дю-пен, — але не вживайте їх, ані показуйте без-мого сигналу.

Вуличні двері будинку лишились незамкне-ні — і наш гість, не дзвонивши, вступив на схо-ди та зійшов кілька східців нагору. Тоді, зда-валося, він завагався. Ми почули, що він схо-дить вниз. Дюпен поспішно кинувся був до дверей, коли ми знову почули, що він проступе нагору. Удруге він не посвернував уже назад, ішов певне і постукав у двері нашої кімнати.

— Заходьте, — сказав Дюпен привітним і сердечним голосом.

Той зайшов. Він таки був очевидно мо-ряк — висока, кремезна його постать вигляда-ла мязисто; на лиці, не дуже непрямному, був зухвалий вираз одчаю. Його вид, загорілий від сонця, напововину був схований під бакен-бардами та вусами. Він мав із собою здоровен-ну дубову палицю, але іншої зброї в нього ні-би-то не було.

Він негарбно вклонився і побажав нам „доброго вечора“ французьким акцентом, який, хоч і був споріднений дещо з Нешателем, до-сить певне вказував на париське походження.

— Сідайте, друже, — сказав Дюпен. — Я гадаю, що ви прийшли по орангутанга. Я, біг-ме, мало що не заздрю вам, що це ваша влас-ність; незвичайно гарна і, безперечно, дуже коштовна звірина. Скільки йому літ, як на вашу думку?

(Продовження буде.)

ЕДГАР АЛЛАН ПО.

Убийство на вулиці Морґ.

(Продовження.)

— Слушно; і ви пам'ятаєте вислів, припису-ваний чи не однозгідно в зізнаннях цьому го-лосові — вислів „Мій Боже!“ Один із свідків (Монтані, цукорник) справедливо, в даних об-ставинах, скарактеризував ці слова, як вислів догани й докору. Тим-то на ці два слова я най-більш опираюсь у своїх сподіваннях цілком розв'язати загадку. Якійсь француз знає про убийство. Можливо — навіть більше, ніж імо-вірні — що він сам ніяк не винний у цих крі-вавих подіях. Орангутанг міг утекти від нього. Він міг простежити його аж до кімнати, але в тім зворушенні, що далі настало, він ніяк не міг би впливати його. Звір і досі на волі. Я не кочу обстоювати цих здогадок — інакше їх називати я не маю права — поки тіні думок, що на них вони опираються, ледве мають достат-ню глибину, щоб знайти собі оцінку в моїм власнім розумі, і поки я не можу претендувати зробити їх приступними розуминно іншої осо-би. Отже, ми назвемо їх здогадами і говорити-мем про них тільки як про здогади. Коли наш француз справді, як я думаю, непричетний до цього звірства, оця оловістка, що я її передав у повороті до дому в контору „Le Monde“ (газета ця присвячена мореплавству і має великий по-пит між моряками), приведе його до нашого дому.

Він подав мені папірця, і я прочитав таке: „Піймано у Бульонському лісі вранці, дня (ранок по убитстві) дуже великого бур-го Борнейського орангутанга. Власник (мо-ряк з Мальтійського судна) може одержати званину, подавши її прикмети та сплативши

DEUTZ-мотори

дієля і газові

Львів, вул. РОМАНОВИЧА ч. 1. 792 3-4

разом відвідали філію „Просвіти“, яка міститься у власному домі, має дуже добру бібліотеку, сцену, драматичний гурток і т. д. Оглянувши також притулок для українських сиріт, що його удержує в б. церковному будинку муровану церкву, в якій зберіглося кілька цінних старих образів і чудові різьблені в стилі українського барока „царські врата“, що церкву тепер хочуть відібрати латинишки, хоча вона ніколи не була латинською. Інформації уділяли й весь час товаришні гостям член ради філії „Сільського Господаря“ п. Настенко й звільнений за українство віст п. Боднарук. Місцеві інтелігенція й селяни у своїй українській гостинності алаштували гостям сердечне прийняття. Село Жидичин в національному й організаційному відношенні може бути прекрасним зразком для інших сіл.

Дня 3. листопада в інспектораті РСР відбулося засідання Головного Кооперативного Комітету північно-західних земель, в якому взяли участь представники кредитової і споживчої кооперації Волині, Холмщини, Полісся, сумежних повітів Галичини й представники філії „Сільського Господаря“ в Луцьку. На засіданні Головного Кока, яке відбулося під головуванням голови ради РСР інж. Павликовського, прибули зі Львова також дир. посол. О. Луцький, дир. Филипович і ред. Пеленський, а далі представники Брітшини й Сокальщини. Після вислухання справоздаць Інспекторату про діяльність за минулий час, обмірковувано питання, зв'язані з дальшою працею й розвитком української кооперації і ухвалено низку постанов. Виявилось, що наша кооперація, незважаючи на всі перешкоди й утруднення, розвивається добре, відгравуючи благодатну роль в житті наших збіднілих селянських мас.

З нагоди зїзду Головного Кока луцьке громадянство влаштувало в помешканні „Просвіти“ кооперативну вечірку, на яку прибули майже всі учасники зїзду на чолі з інж. Павликовським і послом О. Луцьким. Інші послі, представники місцевих українських установ і організацій, молоді й селянства. Відбулася спільна вечеря, обмін думок і врешті танці. Народа Гола Кока й збори громадянства в „Просвіті“ ще раз показали, що ніщо не може роз'єднати наші інтелігентські й селянські верстви, не зважаючи на партійні різниці й ніщо не перешкадає їм сісти за одним столом, коли ходять про добро народу і його рятування від збубожіння та занепаду. Наочно всі побачили, що відсутність жменюк тих, що пішли не з народом, а проти нього за чужою колесницею, непомітна в українському національному морі.

Об'єднане душею з Галичиною місцеве українське громадянство 1. листопада заініціювало панахиду по славному пам'яті наших борців-героїв і громадно прибуло до української чесно-хресної церкви. Панахиду відправив протопресвітер військ УНР о. П. Пашевський, сказавши тепле, відповідне моменту слово. Співав брацький хор. На жаль, диригент хору, співавтор „Української Ниви“ п. Теліжинський, здивував зібране громадянство своєю „реформою“: в гимні „Боже Великий“ слова „нам Україну храни“ замінив словами: „нашу країну храни“. Чи „нишисти“ вважають, що українці вже не повинні й молитися за Україну? Чи ця реформа переведена за згодою наказної ради Брацтва?

Боротьба з алкоголем на Луччині хоча й повільними кроками, але всеж посувається вперед. Громада села Воронієва під проводом чоловік осіб з кооперативу й кружка „Сільського Господаря“ постановила не допустити до продажу в селі алкоголевих напоїв. Щось подібного сталося й у селі Боголюбах. На зборах громади, що мали ствердити права власності одного селянина, організатор кружка „Сільського Господаря“ студент п. Подригула, зраз з членами ради кружка запропонували скасувати традиційний „могорич“ і замість нього звести жертву на сільсько-господарські потреби. Старші дядьки, а з ними, на жаль, і б. голова філії „Просвіти“, настоювали на могоричі. Одне це половина молодших господарів відмовилася від горілки й зажадала видати їй гроші на користь кружка „Сільського Господаря“. Гроші віддано й члени гуртка купили за них бібліотеку. Тепер вони сміються з прихильників горілки: „В наших головах запомітилося, а в наших стало ясніше“.

В останніх днях життя на с. Жабча прибув луцький повітовий староста, зібрав парохіян місцевої церкви й оголосив їм, що церква належить вже до православних та що „уніят-

ська“ варта біля неї повинна бути знята і повинна остати сама православна. Селянам сказано, що вони можуть робити з церквою, що хочуть, лише... не мають права входити до неї, а тому печатки залишаються надалі. Приводом до цього мало бути те, що мітрополит не звільнив священника Сагайдаковського, який властиво виборів церкву. На усунення о. Сагайдаковського не погоджується ні мітрополит ні парохіяни, побоюючись, що як тільки Сагайдаковського забрали, то „жондові уніяти“ знову нападуть на церкву й історія почалася би на ново. Селяни вважають себе власниками церкви, а тому домагаються передачі церкви їм, а не священникові. Незадоволені соломонівим рішенням справи парохіяни негайно послали до Варшави делегацію. Дня 5. листопада виїхала делегація вдруге. Така-то передача церкви її власникам. Занепокоєння населення є цілковито зрозуміле.

Стирщини.

Знавці нашого правопису.

„Дзєнік Львовскі“ покористувався нашою завіткою з 12-го ц. м. п. з. „До одностільного правопису“, щоби дати доказ, що і він знає про що йде річ, коли наші робітники пера хотять вирівняти невеличкі правописні різниці з надхипрянськими видавництвами. Читаємо там так: „Цікава річ, чому „Діло“ називає оті різниці, які існують у живій мові українця з надхипрянськими жителями Землі Червоної „штучними“ різницями, коли устійнення правопису надбуває саме з їх причини такі значні труднощі“.

Цікава річ — спитали б ми — чому між поляками зі Львова та Кракова з одного боку і з Варшави з другого досі істнували різниці в правописі? Хто розуміє дійсні причини цих різниць, той не буде, як це робить „Дзєнік Львовскі“, дошукуватись „несимпатичного звичаю“ в правописі чужих слів і цитат, писаних нашою азбукую. Редактори перші повинні би знати, що при системі лінотипних машин не можна постійно перемішувати двох різних азбук, бо це коштує часу й грошей. А щодо фільологічних підстав правопису, то польський правопис, який передає чужі слова й назви в їх оригінальній виді, має іншу недочоту — читає, не знаючи даної мови, ніколи не в певний шодю їх вимови. Чому-ж ніхто з поляків не передає одночасно і вимови?

Таких наївних й одночасно претензійних „чому“ не ставив би „Дзєнік Львовскі“, який раніше поінформовував бодай дещо про основи і правила нашого правопису.

Австралія відновляє взаємини із СРСР.

Австралійський уряд заявився за відновлення взаємини із СРСР. СРСР має вислати в найближчому часі до Австралії свого дипломатичного заступника.

Перед другою Гагою.

„Фос. Цтр.“ повідомляє, що предметом нарад конференції між Бріаном і представниками заінтересованих країн було упрямління репїтання. На основі вислідів можна здогадуватись, що друга гагська конференція збереться в кінці листопада або з початком грудня. Сподіються, що ще перед Різдвом приїде до порозуміння.

Політична конференція на Замку.

Дня 12. листопада прем. Світацький був на аудієнції на замку. Кажуть, що аудієнція була в зв'язі з ост. подіями в соїм та щоби уряд зробив дальші посунення в зв'язі з цими подіями. Президент прийняв теж нового міністра скарбу Стажинського. Наприкінці цього тижня склинуть засідання ради мін. На порядку дня вої ті справи, що були й на ост. засіданні.

Димісія Чічеріна прийнята.

Литовська тел. агенція „Балта“ повідомляє, що Чічерін одержав на свою просьбу відповідь, що його димісія прийнята.

Тома Мар лавреат Нобля.

Нагороду Нобля а діялки літератури признав німецькому письменникові Томі Манові.

Помер дир. Солтис.

Один із найповажніших представників польського музичного світа, композитор і директор Польського Т-ва Музичного і Консерваторії Меч. Солтис, помер у Львові дня 12. листопада.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8-90 00—8-91 00, австрійський долар 8-81 00—8-82 00, чеська корона 0-26 31—0-26 66, австрійський шілінг 1-23 00—1-23 50, рубли. лей 0-05 00—0-05 23, французький франк 0-34 50—0-34 75, швейцарський франк 1-71 50—1-72 00, фунт штерлінгів 43-60 00—43-80 00, радянський червонець 17-00—17-50, німецька марка 2-13 10—2-13 25.

Золото: 20 корон 36-30 00—36-36 00, 20 франків 34-20 00—34-30 00, 20 німецьких марок 42-00 00—42-40 00, 10 російських рублів 46-00 00—46-40 00.

Срібло: Австрійська корона 0-63 50—0-63 50, 5 австрійських корон 3-24 00—3-30 00, австрійський фальорен 1-62 00—1-63 00, російський рубль 2-60 00—2-63 00, копійки на рубль 1-30 00—1-35 00.

Збіжжя.

Пшениця двірська 36-25—37-25, пшениця селянська 32-75—33-75, жито галицьке 23-50—23-50, ячмінь галицький броварський 00-00—00-00, ячмінь на млин 15-80—19-50, ячмінь пастівний 20-00—21-00, овес галицький 20-25—21-25, кукурудза румунська 24-50—25-50, баврабол промислова 3-75—4-25, фасоль біла 80-00—95-00, фасоль копірова 40-00—50-00, фасоль краса 53-00—55-00, горох під-Вікторія 40-00—45-00, горох пізний 29-00—32-00, бобів 28-50—29-50, мішанка паст. а зерні 60-00—00-00, ячка 31-50—32-50, сіно солодке красне прасоване 8-50—9-50, солома прасована 3-00—6-00, гречка 24-25.

НОВИНКИ

— Фотограф Янушевич, вул. Вінцентого Поля ч. 1. (бічна Зеленої). Тел. 5960. 238 17—1.

— 3 Українського Наукового Інституту в Берліні повідомляють, що в п'ятницю 15. ц. м. відбудеться в університетській залі ч. 29 виклад проф. д-ра Івана Мірчука в німецькій мові п. з. „Месіанізм у славян“. Початок: 8. год. вечером.

— Жебрак під поїздом. Вчора на Знесінні кинувся під поїзд 75-літній жебрак Пірак і згинув на місці.

— Справа православних церков. Дня 27. грудня відбудеться у Вильні річний зїзд православного духовенства. На зїзді м. і. обговорюватимуть справу конфіскації православних церков і передавання їх католикам.

— Індекс книжок, заборонених папою. Дня 10. листопада появилася індекс книжок, заборонених папою. Проти теперішнього звичаю індексу не попередили декрети та папські булі, лише головні параграфи канонічного кодексу й пересторіг, що декрети обов'язують також католиків схильного обряду. Індекс осуджує м. і. твори Мораса та париський часопис „Аксіон Француз“ від 29. січня 1914. до 29. грудня 1926 р.

— Бурхливе віче „П'єста“. Минулої неділі відбудується у Кракові віче „П'єста“, на яким промовляв Вітос і Ратай. Група опозиціонерів, що складалася головню із підгалля, підняла проти прихильників Вітоса велику бучу, яка перейшла в бійку. Опозиціонери розбили двері і вибили вікна та потурбували кілька осіб. Поліція атихомирла опозиціонерів й усунула їх зі залі, після чого віче ухвалило резолюцію про утворення однолітнього фронту польських селян.

— Жінки в чеськім парламенті. У новім чеськім парламенті є тепер вибраних 10 послів жінок, із яких тільки одна жінка Веттер Бекавєр належить до партії національних демократів, а решта належить до різних соціалістичних і комуністичних партій. Щодо національності, то одна жінка є німкою, 3 словацької народности, а 6 чеської.

— Божевільний на пам'ятнику св. Вацлава. Прага мала на днях сенсацію перед вечером явився під пам'ятником св. Вацлава невідомий молодий чоловік і за хвилину зручно виліз на пам'ятник та сів собі на величезну руку патрона та короля чеської землі. Посидівши хвилину, цей божевільний почав розгальтатись і цілава публіка побачила його на пам'ятнику в Адамовім строю. А треба знати, що цей пам'ятник міститься на головній вулиці Праги, в центрі самого міста. Тільки з великим трудом удалося поліції стягнути божевільного із пам'ятника св. Вацлава, та відвести його до заведення для умово хорих.

— Вибух вальхану Санта Марія. Вулкан Санта Марія, який від 1902 року майже був нечиний, вибух на ново і похоронив під лавиною майже 300 осіб. Населення островів близьких цього вулкану покидає села та міста і втікає куди може. Бо підозріває, що і на інших островах вибухнуть вулкани, так, як 1902 року. Майже 30,000 збіглих покинуло свої оселі.

— Англійський король повернув до Лондону. Англійський король, який довгий час перебував на ловах, повернув до Лондону, де на станції привітало його населення міста ентузіастичними окликами та піснями.

— Чехословацьчина має пристань. У Гамбурзі закінчилися переговори представників Англії, Німеччини та ЧСР. у справі відступлення Чехії

прав користуватись пристанню в Гамбурзі. Чехословацька республіка агітує на версальському договором дістане в ній пристані деякі парелі на 100 літ для свого житку.

— **Всесвітній юдаїстичний конгрес.** Представники юдаїстичних інститутів зібраний у Бреславі на нараду, ухвалили скликати всесвітній юдаїстичний конгрес присвячений справам юдаїстичної науки та справам координації всіх юдаїстичних наукових інститутів.

— **На Соловешьких Островах.** Між збіганнями, що відбулися з Соловешьких Островів до Гельсінґфорсу є також один польський поліціант Ваньковський, який оповідає, що у білоруських в'язницях і концетраційних таборах на Соловешьких Островах перебуває тепер 45000 осіб, між якими є 1000 жінок. Все це по більшій часті політичні в'язні, засуджені найменше на 15 літ, а найбільше є таких, що засуджені на довічне в'язницю. У в'язницях панують голод, в'язні дістають тільки 300 грамів хліба на день. Головним командантом в'язниці є полковник Потьомкін, який має зі собою 2000 війська для охорони в'язниці і табірні.

— **Етні кальоріфером.** Директор вулканічної обсерваторії на Етні Гето Понті задумує використати теплову енергію Етні для утворення кальоріфера, що буде обігрівати обсерваторію та будинки, які містяться близько вулкану. Вже привезено рури, якими теплова енергія з вулкану буде переведена до будинку обсерваторії.

— **Річні вісті.** В Підкамені, пов. Броди арештовано Теодора Юзюу і Михайла Ширбу, яких підозрюють, що вони підпалили будинки Івана Савиновича. — В Македонії відкрито поклади золота і платини на терені 3 км². — Вулкан Санта-Марія вибух наново і присипав лявою багато осіб. — У Варшаві заарештувало 116 осіб на шкарлатину. — Над Норвегією шалів на днях гурган, що поруйнував цілі села та міста. — Поштовий літак на лінії Лондон-Штрасбург упав під час бурі із висоти 1000 м, наслідком чого загинуло двох летунів. — Статистика вказала, що у Зєдінених Державах Півн. Америки є тепер 34.000 осіб, яких маєток вносить більше як мільон доларів. — Польська преса повідомляє, що в Польщі є тепер 56 політичних партій та політ. організацій. — Відділ Здоров'я варш. містатури виготовляє план утворення окремих переділів для тих, що думають вступити в пошуковий стан. — На місто Гванг-Сіканг недалеко Шангаї напало 6 тисяч бандитів та ограбили там населення, після чого підпалили місто. — У берлінській в'язниці вибух бунт молодітних в'язнів, яким заборонено курити тютюн.

— **Смерть короля діамантів.** У Капштаді помер Осип Робінсон, якого називали „королем діамантів“. Свою кар'єру почав він з дрібного купця, після чого купив за малу суму в Африці кілька пустарів, про які ходили слухи, що там криються діаманти. Багато людей сміялося з нього, що він витрачує гроші на марно, але Робінсон не знеохочувався і в короткі часи його робітники справді виявили на пустарах поклади діамантів, а одні американське підприємство бажало зараз викупити в нього ці пустарі за мільон фунтів стерлінгів. Робінсон не хотів продати землі, а через декілька літ він зробив на діамантах у пустині такі суми, що ще до смерті залишив 100 мільонів доларів.

— **Історія життя красуні.** У Новім Йорку померла на днях пані Лідіа, яка свого часу була славна, як найкраща жінка в Америці. Померла вона у крайній нужді майже з голоду, в найбільшій бідності Нового Йорку. Була родом із Куби, а як 17-літня дівчина виїхала до Парижа, де один мільйонер побачивши у фотографії на виставі її портрет, залюбився в неї так, що відшукав її в Парижі та оженився з нею. По п'яти літах подружжя, славна красуня покинула мільйонера і виїхала заміж за полковника французької армії Лідіа. Але і цього чоловіка вона зрадила, залюбившись з одного бєсідника, з яким жила деякий час. По смерті цього бєсідника, вона вернула до Америки, де втративши останки свого майна і померла в нужді.

— **Вибух склади муніцип.** На днях у Софії був склади муніцип у великій склади муніцип. Декілька осіб загинуло під час вибуху. Причини експлозії невідомі.

— **Особисті вісті.** Дня 12. п. м. Володимир Стоцький, родом зі Львова, одержав у львівській ветеринарній академії диплом лікаря ветеринарії.

— **Маларська Вистава праць учнів арт. малярів О. Новаківського** відкриття від 7. до 21. листопада 1929 р. в залі Акад. Дому. — Супільного 21. від год. 10—16. Участь беруть В. Гриценко, Я. Городинський, О. Друченко, В. Іванко, Ст. Лушак, М. Мороз, Г. Смольський і Р. Чорний.

Терор у СРСР.

У Ростові над Доном розстріляно 6, генерала Покровського і чотирьох старшин, яким доказано, що вони належали до антибільшовицьких організацій.

Про маларську виставку праць учнів О. Новаківського.

В „Академічній Домі“ у Львові під 7—21. листопада відбувається виставка праць учнів артиста маларя О. Новаківського. Це вже другий прилюдний виступ молодих маларів, які минулого року виставляли свої праці, але через відомі листопадові події їх перша виставка була припинена.

На виставці можна оглянути праці Гриця Смольського, Святослава Гордицького, Романа Чорний, Михайла Мороза, Степана Луцика і Володимира Іванюха.

Особливо багато праць виставив Роман Чорний, а поміж його праць бачимо деякі дуже оригінальні спроби. Ось наприклад:

На пейзажі іде богиня (алегорія мистецтва) й милосерно оглядається за мистцем, що злоганяючи, алержує пейзаж.

Такий-же цікавий образ з маларської богини, на якій бачимо постаті учнів О. Новаківського. Гарний є також рисунок, що представляє богомольців на шпиталі. Між богомольцями нарисовано постаті мистця маларя з усіма маларськими причадами.

Техніка цього рисунку дещо нагадує техніку Гротгера.

Увагу привокують також алегорія Чорний „Поклінь мистецтву“:

Алегорична постаті мистецтва грає на скрипці, а кілька адептів мистецтва наче з острахом і захопленням кланяються при постаті, заслухані в музику мистецтва.

Між іншими картинками вирізняється картина: „Не ходи Грицю на вечерниці“, на якій молодий малар зобразив сцену отроування Гриця Марусен.

Гриць Смольський виставив гарний вид скелі в Космаці, колопад та два більші образи, з яких один зображує відворот українського війська. На воєні присідали стрільці, а біля воєні пав один недужий. Інші атомлені ідуть сумні, понурі. На другому місці бачимо велику воєнну могилу. Біля неї кості Січового Стрілля, що в мертвій руці держить кір. З костей і з могил виростають червоні маки.

Гриць Смольський не талановитий малар, що вже опанував своє діло і має перед собою гарну будучину.

У мистецьких спробах Святослава Гордицького видно ще впливи учителя Новаківського, хоч деякі краєвиди з Франції та малюнок спити не вже оригінальні, викінчені твори.

Із „футуристичних“ спроб можуть подобатись малюнки 4 воєні: старогорського, українського воєні з часів Олега зі Святослава, лицар із часів хрестоносців, та французький воєні із доби королювства.

Цікаві теж вікети Гордицького.

Степан Луцик дав нам малюнок гарного молодого гуцула, акт жінок, кілька дуже гарних видів з Космача і колопад. Видко добру руку і талант до пейзажів. Замітний у п. Луцика також поступ у порівнянні до давніших його малюнків. Найцікавіший його образ: „Молитва“ в українській псалмі. Віп настроєний, цікавий, малар представив старшого священника, який відмовляв молитву серед псалів і вітків.

Володимир Іванюх дав нам дуже гарні краєвиди, малювали певною кистю.

Слід атадути і про праці Володимира Гриценка родом з Острії і Олександр Друченка з Волині, з Дуба. Оба мають бути лише з унічною народною школою, але працюють як молодий Шевченко, наї своєю освітою. Доповнюють її читанням і систематичною працею. Оба дуже талановиті і працюють учні. Так приміром Гриценко дав нам два види-малюнки галдіства, роблені дуже смілим пензлем, кожний однак в іншій красі чи порі. Його автопортрет це талановито намальований тайр.

Друченко дав гарні акварелі, добру черкву у Космаці. На ній зазначають нас малесенькі, але характерні статі гуцулів, яких видно багато з піддаша церкви і других місць. Б добрі його акти, водоспад тощо.

Добре булоб, колиб такі молоді таланти не ходили з западними людьми, підали в нас, але могли образуватись, творити і збагачувати нашу культуру. Усі ті маларі дали серед тяжких їх обставин життя дуже багато.

За цю виставку належить артистові малареві Новаківському та його учням повне признання нашого громадянства.

о. д-р П. Застирень

3 концертної салі.

Виступ Українського Наддніпринського Хору під проводом Дмитра Котка.

До Львова завітав знову по довгій неприємності Дмитро Котко зі своїм хором. Коротка вістка про це вистарчала, аби слава Лисенка заповнилася протягом двох будних днів тричі по береги українською публікою, жалюю по-слушати немирущої української пісні у мистецькому виконанні цього невеличкого гуртка людей.

Хор під управою Котка складається тепер з самих муштин, а більшости нам добре знамих (разом з ним 20 осіб), при чому всі співаки виступають, як і перше, в пестрих народних стронх, а диригент в козацькому журані. Вже сам образ такого хору з його диригентом манить око і притягає увагу слухача. А що вже казати про само виконання пісень, цим зіспіваним до перфекції і вишкоченим до найменших подробиць хором, що імпонує всім: динамікою голосів, мистецьким фразуванням, інтелігентними переходами з „forte“ до „piano“ і навпаки, а переловсім залізною дисципліною, яка проявляється в кожній його рісі, в кожній фразі!

На програму львівського концерту зложилися найрізноманітніші пісні, старі й нові, старших і молодших композиторів, що ними хор просто полюнував аудиторію. Виконання тих пісень було так висококомістичне, що справді важко сказати, що було відспіване найкраще і що найбільше подобалося розентузізованій публіці. Це вже залежить від владі, інструму і розуміння пісні кожним слухачем зокрема. На всякий випадок слід ствердити, що „Страшний Суд“ Демущького, аранжований самим Котком, який ми почули вперше, зробив на присутній просто потрясаюче враження і що річ хор мусів повторити. Саме в цьому творі хор імпонував може найбільше і своєю бравурою, і мистецькою й ніжністю і взагалі цілою співацькою технікою, при чому поде до попису мали в ньому і губальні баси і ніжні тенори.

Словом: всі три концерти у Львові пройшли з безупадним успіхом і такого успіху ми бажали цьому зразковому хорі і в його далішій артистичній майдріві.

І. Н.

Зі спортового життя.

Домівка Спорт. Т-ва „Україна“.

Спорт. Т-во „Україна“ повідомляє своїх членів, що від 10. XI. п. р. Союз Українських Купців, Підваля 9/1, відступив свою домівку для цілей нашого Т-ва в такі дні: середа, одна кімната; субота, обі кімнати — між год. 18—22 (6—10) вечером. В цих днях, у више поданих годинах, можуть члени Спорт. Т-ва „Україна“ збиратися для обговорювання й погоджування усіх біжучих справ.

Одночасно повідомляється до відома, що заповіджений на неділю 10. п. м. біг напрохтеш не відбувся, бо до участі в ньому зголосилося тільки 5 учасників.

Мистецтва Ліги.

По недільних змаганнях ситуація виявилася остільки, що є вже один клуб, засуджений на упадок до А-класи, а саме катовицький І. Ф. Ц. (що змінив неділю свою назву на: І. Мичевий Клуб). Другим кандидатом до упадку є шльеський Рух або Туристи в Лодзі. Львівські Чорні і Погоні так добре якби вратовані. Кандидатами на мистця є Гарбарія і Варта і вже з найбільшою неділю (17. п. м.) покажеться, чи Гарбарія, яка грає на своєму гриші з Погоною, здобуде той титул. В шом саму неділю відбується ще змагання: Рух-Краковія з Королівської Гуті, Польської-Висла у Варшаві і Туристи-Варшавянка в Лодзі. Після того будуть ще тільки два змагання лігових дружин (в неділю 24. п. м.): Легія-Туристи і Варшавянка-Рух. Якщо змагання Рух-Гарбарія наслідком протесту останньої будуть унеможливлені, з чим спортові круги рахуються, то прийде ще й до повторення змагань між цими дружинами. Як бачимо, в найбільшій неділю закінчат свої змагання тільки чоловічі клуби (з жіночою Легією), а якби один здобуде й титул мистця; боротьба за відержання в Лізі тих клубів, що опинилися на нижній табелі, вирішиться аж при самому кінці.

Лист до Редакції.

Високоповажний Пане Редакторе!

Через Ваш цінний часопис подаю до відомі зацікавленого громадянства, що уміщений моїх річей в числах 5, 6 і 7 „Нових Шляхів“ не було засвідченням політичної тенденції певного характеру, зміни моєї орієнтації, як про це дехто думав і думає. Було це єдино виявом незвичайно літературних шукач нового в ме-

жак українського національного стадіону. (Націоналістичне-ж завдання „Нових Шляхів“ підкреслювало в перших про них анонсах). І ось у вигляді цих шукань, цього літературного експерименту констатую, що „Нові Шляхи“ спеціально останніми своїми числами виявили недово- значне упослідження власне національних, а навіть і мистецьких постулатів на користь політичних тенденцій; „літературно-мистецький місячник“ (як заповідали перші анонси) зредукувавшись до ролі публіцистичного знаряддя, ворожого ідеї Всеукраїнської Соборності і національно-територіальної незалежності.

Не погоджуюся з такою напрямною „Н. Шляхів“, яскраво проведеною в останніх числах і надто поступаючою в напрямку ще більшої крайності, сповіщаю про свій вихід з круга співробітників „Нових Шляхів“.

Не знаменує це оповіщення шляху до Каюся (який того кому хотілося), в жалких прогіхах не каюся, бо їх супротив українського національного фронту не маю (хоч і друкував у „Н. Шляхів“,), всяке „запрогнаннство“, всяку „зраду“ національної ідеї, з мого боку категорично і відповідально заперечую! Однак це не значить, що вирвавшись з інтернаціонального павутиння, в перспективах своєї літературної праці співпрацювати вже навіть зі спекулянтами на національних чи націоналістичних чуттях українського народу, грамофонами та декламаторами закамаркованих політичних концепцій.

Чесна консолідація українських національних сил — чесних носіїв стягу, що на ній бойним рельєфом творче бажання Великої Національної культури і сляно-вільної в своїм розвитку гоні Великої Української Нації є моїм визнанням і гаслом!

З правдивою до Вас пошаною

Авенір Коломєць.

Дописи.

КОПИЧИНЕЧЧИНА. (Врештування під чамітом саботажів). Нічю з дня 30-го на 31-го жовтня ц. р. підрізали невисліджені досі

справники біля села Товстенке 11 телефонічних стовпів і авалили їх на землю. Поліція арештувала 18 хлопців з села Товстенке від 16—22-ох літ під замітом того алочину. Частина з них вже звільнено, а частина ще в тюрмі, а саме: Ємілія Ворона, Осип Вла- сук, Осип Гуменик, двоє Брезівських, Іван Во- рона, Михайло Бердула, Євстахій Романів, Пе- тро Романюк, Казимир Романюк, Осип Гуца- лок. Підозрюють їх у тому на тій підставі, що критичної ночі вони пасли в полі коні. Хоч були між ними два латинники, то арештовано самих українців. Староство і поліція заридили варту в цілому повіті і що-ночі пильнують стовпів 15—20 людей з кожного села. З ними вартують і постерункові. Українські круги переконані, що тут дітала якась провокаторська рука, бо розходиться про місцевість, де є мо- гила в честь поляглих українських стрільців. Це може стати в будучині причиною до за- борони свята на могилі.

ТУРКА и/С. (Свято ошадности). В не- ділю 10. XI. ц. р. відбулося в Турці у великій салі „Народного Дому“ свято ошадности з ве- ликим успіхом. Свято заініціювала надзвірна рада кредитової кооперативи „Сила“ в Турці, на зазив якої явилось понад 500 міщан і міща- чок у згаданій салі, аби уважно вислухати рі- чених і гарних рефератів посла Д. Величан- овича й декана о. І. Тимчука про користь ша- дження для нашого народу. Після рефератів і кінцевої промови д-ра М. Кондрата, відспіва- ли учасники „Ще не вмерла“ і піднесені на душі розійшлися домі. — Свій.

ДРОГОБИЧЧИНА. (Районове і коопе- ративне свято в Підбужі. — Кооперативні свята і протиборгові наради в повіті. — З діяльності „Просвіти“.) Дня 20. жовтня ц. р. відбулося у Підбужі (дрогобицького по- віту) районове кооперативне свято. Була це взагалі перша маніфестація організованої на- ціональної сили гірських громад з підбужсько- го судового округу, яка перейшла всі споді- вання. Вже вчасним ранком ішли походом зі сусідніх сіл до Підбужа наші кооперативні сотні, а серед них чимало жінок і дітей. Ішли

вони по кілька миль зі Сторонної, Смільної, Заліття, Урожа, Ластівки, Рибника, Опаки. В годині 10. відправлено святочне Богослу- ження, після якого виголосив патріотичну про- повідь о. Гарбовський зі Сторонної. Потім склався похід з кіннотою на чолі, в якій взяли участь представники світської і духовної інте- лігенції дрогобицького повіту і всі кооперати- ви з Підбужчини; його учасників нараховано понад 4.500 людей, у тім може половина жі- ноцтва. Похід пройшов головною вулицею Підбужа до місцевої кооперативи, де промовив її представник п. Бараняк, а звернувшись від- ті назад, розвізався під районовою складни- цею дрогобицького Повітового Союзу Коопе- ратив. На великій майдані за складницею від- булася кінцева частина свята, себто святочні привіти і промови. Від Української Пара. Ре- презентатів привітав зібраних пос. д-р І. Бла- жевич, від Релігійного Союзу п. Кузьмичик, вкінці зложив свій привіт представник терри- торіальної кооператив. Опісля говорив про суть кооператив директор дрогобицького П. С. К. Станімир, а закінчив свято промовою голо- ва Надзвірної Ради П. С. К. д-р Витвицький. Пі- сля цієї промови зібрані почали співати націо- нальний гимн, який перервала численна вібра- на поліція, і кооператори докінчували спів, розходячись домі. Управі дрогобицького ПСК в уладженні свята допомогло визначно духовен- ство підбужської сторони з о. Миколаєвичем на чолі. Свято стало початком нового часу в національному житті Підбужчини. — Коопе- ративні свята уладжено при участі відпоручни- ків ПСК, крім того в Трускавці, Болехівцях, Гаях Нижніх, Сільці, Медвежі, Колпії, Роле- ві, спеціальні протиборгові наради переведе- ні в Східниці, Рибнику, Опалі, Стебнику, Літні, Довгій к. Підбужа. — Тутешня філія „Про- світи“ до спілки з місцевою Учительською Громадою приступає до організації система- тичних курсів позашкольної освіти в Дрогоби- чі і Бориславі. За останній місяць делега- та філії були з відчитами в Ясениці Сільній, Млиниках, Рихтичах, Дерезичах, Монастирі Держицькім, Далаві, Гаях Нижніх, Михайле- вичах, Доброгостові, Болехівцях.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр:

Середа, 13. листопада, год. 7-30 веч.

„Графіння“.

Четвер, 14. листопада, год. 7-30 веч.

„Ще не вмерла свій бабні“.

П'ятниця, 15. листопада, год. 7-30 веч.

„Артисти“.

Малий Миський Театр:

Середа, 13. листопада, год. 7-30 веч.

„Пропес Мері Деген“ (анжени піни).

Четвер, 14. листопада, год. 7-30 веч.

„Пропес Мері Деген“ (Лешевий день, анжени піни).

П'ятниця, 15. листопада, год. 7-30 веч.

„Солов'їні відліпи“ (прем'єра).

Театр реві „Гонг“ — в салі кіна „Ко-

льосей“:

Середа, 13. листопада, „Електричне

кохання“, одна вистава г. 8-15.

Четвер, 14. листопада „Електричне

кохання“, одна вистава г. 8-15.

Кіна.

Анодо: Азгагі сад (Ів. Петрович,

Алісія Террі), на основі повісті Робер-

та Гіченса.

Касно: Маски Ервіна Райнера (Джон

Джизберт).

Кольосей: Ріф і Раф, як непобідимі

стріли. Виправ на рибки.

Лев: Королева без корони (Леді Ге-

мітлен) З Корінною Гріфіт і Варковієм.

Марусенька: З дня на день (на осн,

повісті Фері Гетая).

Ова: Мадан Ренамі.

Палас: Звукова філія „Чо-

тири чорти“ (Джанет Гейнор).

Пам: Тайна цитаделі в Дембліні (Ма-

рія Якобіні).

Пасаж: „Правда побідує“ (Уіліам

Десмонд). Тиждень Пата і Гомонта.

Ам комедія.

Стидсе: Тепер або ніколи!

Фатаморган: Понад сміг (Ожеро-

ського).

Химера: Рудоволоса (Канра Бо).

Утіха: Чорний Орез (Руд. Валентіно).

Програма радіо.

Середа 13. XI. 1929.

Варшава (1411,7) 20-30 Камеральний

концерт.

Краків (312,8) 13-10 Трансмисія з Вар-

шави.

Познань (334,8) 20-30 Народний кон-

церт.

Гельсінгфорс (221,4) 19-45 Балетова

музика.

Ляйпціг (259) 14-30 Програма для

молоді.

Братислава (279) 16-00 Концерт ор-

кестри.

Талін (296) 20-30 Танцюва музика.

Брно (341,7) 20-00 Народне мистецтво.

Лондон (356,3) 21-00 Симфонічний

концерт.

Штутгарт (360) 16-00 Пополудневий

концерт.

Гамбург (372) 20-00 Давня музика.

Франкфурт (390) 16-30 Концерт зі

Штутгарту.

Берн (405) 10-45 Грамофонові плити.

Берлін (418) 16-20 Канцеля Гарденберга.

Стокгольм (436) 18-30 Готландські

пісні.

Рим (441) 21-02 Вечір італ. музики.

Ляйпціг (473) 17-30 Дуа оркестра.

Прага (487) 21-00 Камеральний концерт.

Мілан (501) 20-30 „Масковий бал“

опера Верді.

Брюссель (509) 21-30 Концерт з Ле-

опіюма.

Відень (516,3) 21-00 Пополудн. концерт.

Рига (525) 20-00 Грамофонові плити.

Мюнхен (533) 20-00 Концерт з Франк-

фурту.

Будапешт (550) 12-00 Костельні давони.

Москва (825) 15-30 Пополудн. концерт.

Ковно (1935) 21-00 Концерт.

Ленінград (1000) 14-00 Грамофони.

Париж (1725) 16-45 Концерт солістів.

Четвер 14. XI. 1929.

Варшава (1411,7) 19-30 Концерт вар-

шавської філармонії.

Краків (312,8) 20-5 Вечірній концерт.

Гельсінгфорс (221,4) 19-40 Концерт

радіооркестри.

Бресля (253) 16-30 Віденська музика.

Ляйпціг (259) 16-45 Концерт радіоор-

кестри.

Братислава (279) 11-30 Грамофонові

плити.

Талін (296) 20-00 Концерт.

Брно (341,7) 19-05 Вечір вальсів.

Лондон (356,3) 20-45 Військова ор-

кестра.

Штутгарт (360) 16-00 Концерт із Віс-

бадену.

Гамбург (372) 16-15 Програма для дітей.

Франкфурт (390) 19-30 Трансмисія зі

Штутгарту.

Берн (405) 18-15 Камерал. концерт.

З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИН

на днях вийде збірка поезій

Олеса Бабія

„За оманю щастя“

(еротичні) стор. 48.

Набувати можна у всіх книгарнях по

871 ціні 150 зол. 1-1

Берлін (415) 16-30 Концерт канцелі

Бермана.

Стокгольм (436) 20-00 Військова ор-

кестра.

Рим (441) 17-30 Пополудн. концерт.

Ляйпціг (473) 13-05 Концерт радіо-

оркестри.

Прага (487) 19-05 Оркестра.

Мілан (501) 20-45 Комедія.

Брюссель (509) 21-00 Концерт з Ам-

стердаму.

Відень (516,3) 16-00 Концерт канцелі

Сільмат.

Рига (525) 20-03 Оперетка.

Мюнхен (533) 17-30 Сонати.

Будапешт (550) 19-00 „Анна Кареніна“

опера Губа.

Москва (825) 15-30 Оперова музика.

Ковно (1935) 20-55 Концерт.

Ленінград (1000) 19-00 Конференція

Комсомола.

Харків (1304) 19-00 Концерт з Ти-

флісу.

Париж (1725) 21-03 Бетовен, Гендель,

Шуберт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Ветеринарно-годовельні курси в

Луцьку. Філія Товариства „Сільський

Господар“ в Луцьку уряджує другі

двохтижневі ветеринарно-годовельні кур-

си для своїх. Курси відбудуться в Луцьку

від дня 23. грудня 1929 р. до дня 4.

січня 1930 р. Оплата за курс 10 зол.,

про помешання й харчі курсанти доба-

ють самі. — Зголошення надіслати на-

гайно на адресу: Філія „Сільського Го-

сподаря“, Луцьк, вул. Болеслава Хоро-

брого ч. 18.

1-2

Загальні Збори Філії „Союзу Украї-

ном“ у Бережанах відбудуться дня 16.

листопада ц. р. і такі ж денним поряд-

ком: 1) Отворення Загальних Зборів.

2) Відчитання протоколу із попередніх

Загальних Зборів. 3) Звіт секретарки

і касирки. 4) Удільнення абсолютній усту-

пацій Старшині. 5) Вибір голови і по-

вого Виділу. 6) Внески й запиту. — За

Виділу: Стефанія Кожушко, секретарка.

Юлія Кордубова, голова. 882 1-1

Виділ Українського Інститута для

дівчат в Перемішлі (вул. Татарська 4)

пошуку педагогічної надпідготовки. —

Зголошення з поданням студій просити

ся вносити до 20. XI. ц. р. Ближній ін-

формацій подає Управа Інститута. —

880 1-2 Демчун, упр. інст.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ГОДИННИКИ тільки найдешевших фа-

брик препитійні продає за годинку

і на рати від десятих літ з найліпшою

сторони аяна фірма Ів. Зельтен-

райх, Львів, пл. Мадридська ч. 5. 618 16

ГОДИННИКИ „Zenith“, „Longines“ та

кож біжутерію власного виробу, по-

пущає: Домбровський Я. - Роза-

вський Я., Львів, (Готель Жоржа). —

Догідні умови. 619 8-7

ФУТРА оказійно продає і приймає

до комісової продажі „Універсум“.

Комісова складниці Львів, Пасаж Мико-